

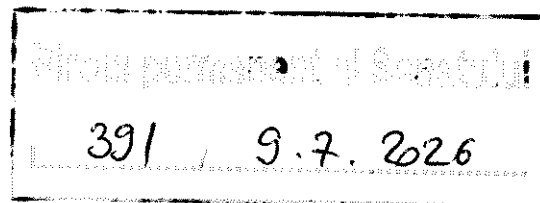

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 3/7470/2026 din data de 09.07.2026

Domnului Mario-Ovidiu Oprea
Secretarul general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV 2195 din 11.05.2026, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 127 din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (b285/08.05.2026)*, în vederea avizării, vă comunicăm că aceasta a fost analizată în ședința din data de 02.07.2026 a Comisiei nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la solicitarea de avizare a propunerii legislative, având în vedere prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea dată de Curtea Constituțională sintagmei „*acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești*”, comisia a reținut că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii, urmând a fi exprimat un punct de vedere.

În primul rând, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că, prin propunerea legislativă analizată, inițiatorii nu mai reglementează un termen pentru contestarea deciziilor de pensionare, argumentând că existența unui asemenea termen ar restrânge nejustificat posibilitatea de valorificare a unui drept fundamental cu caracter continuu și protejat constituțional, respectiv dreptul la pensie, garantat de art. 47 din Constituție.

Comisia a considerat însă că o astfel de abordare este criticabilă. Instituirea, *de lege lata*, a unui termen de 45 de zile pentru contestarea deciziilor de pensionare reprezintă o opțiune legitimă a legiuitorului, justificată de necesitatea asigurării securității și stabilității raporturilor juridice. Totodată, aceste termene reprezintă un mijloc de disciplinare a drepturilor procesuale, fiind în acord cu exigențele bunei administrări a justiției și cu jurisprudența constantă a Curții Constituționale, potrivit căreia accesul la justiție se exercită în condițiile și termenele prevăzute de lege, iar stabilirea unor termene de decădere nu echivalează cu încălcarea accesului liber la justiție.

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Astfel, soluționând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, Curtea constituțională a reținut următoarele (Decizia nr. 439 din 10 mai 2007):

„(...) accesul liber la justiție nu este un drept absolut, a cărui exercitare nu ar putea fi condiționată prin lege de îndeplinirea unor cerințe prealabile și de respectarea unor termene de prescripție sau de decădere. Important este ca persoana care se consideră lezată în drepturile, libertățile sau interesele sale legitime să aibă efectiv posibilitatea de a se adresa instanței judecătorești competente, iar în cadrul judecării cauzei sale să beneficieze de toate garanțiile și mijloacele procedurale prevăzute, care condiționează desfășurarea unui proces echitabil. Atacarea în justiție a oricărui act juridic de dispoziție poate fi făcută în termenele stabilite de lege. În acest sens, textul de lege criticat este în conformitate cu dispozițiile art. 21 din Constituție, deoarece prevede posibilitatea titularului dreptului de asigurări sociale, deci și a pensionarului, de a ataca decizia casei teritoriale de pensii cu contestație introdusă la tribunal în termen de 45 de zile de la data comunicării. Acest termen este rezonabil pentru persoana interesată să se convingă asupra corectitudinii stabilirii drepturilor sale și, dacă este cazul, să conteste decizia de pensionare. De asemenea, în fața instanței de judecată, beneficiază de toate drepturile procesuale legale.”

Totodată, s-a apreciat că stabilirea unui termen pentru contestarea deciziilor de pensionare nu afectează substanța dreptului la pensie, ci reglementează exclusiv modalitatea procedurală de valorificare a acestuia, în acord cu principiul securității raporturilor juridice și cu jurisprudența constantă a Curții Constituționale privind accesul la justiție.

Contrar susținerii din expunerea de motive, procedura revizuirii prevăzută de art. 94 din Legea nr. 360/2023 nu intră în contradicție cu procedura de contestare a deciziilor emise de casele teritoriale de pensii, reglementată de art. 127 din aceeași lege. Cele două instituții juridice au natură și finalitate distincte.

Astfel, procedura revizuirii are natura unei proceduri administrative de corectare a diferențelor dintre drepturile stabilite/plătite și cele legal cuvenite, în timp ce procedura prevăzută de art. 127 reprezintă calea jurisdicțională prin care persoana interesată poate supune controlului instanței legalitatea deciziei de pensionare.

În al doilea rând, comisia a observat că prezenta propunere legislativă instituie în favoarea persoanei interesate un drept de opțiune - fie de a contesta decizia de pensionare pe cale administrativă, la casa teritorială de pensii emitentă, fie direct la instanța de judecată competentă.

De lege lata, potrivit art. 127 din Legea nr. 360/2023, deciziile emise de casele teritoriale de pensii pot fi contestate direct la instanța judecătorească competentă, în termen de 45 de zile de la comunicare, fără a fi instituită o procedură administrativă prealabilă.

Spre deosebire de actuala reglementare, dispozițiile art. 149 alin. (1) și (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare (abrogată prin Legea nr. 360/2023) instituiau obligația contestării deciziilor de pensie pe cale administrativă, anterior sesizării instanței de judecată. Această soluție legislativă s-a menținut până la intervențiile aduse Legii nr. 263/2010 prin Legea nr. 127/2019.

Posibilitatea contestării deciziei de pensionare și pe cale administrativă, la casa teritorială de pensii emitentă este opțiunea legiuitorului. Totuși, pentru a evita dificultăți de interpretare, întrucât casele teritoriale de pensii nu îndeplinesc o activitate jurisdicțională, ci una administrativă, propunerea legislativă ar trebui să prevadă în mod expres procedura (inclusiv termenul) în care să poată fi contestată în fața instanței decizia prin care casa teritorială de pensii emitentă a soluționat contestația împotriva deciziei de pensionare, precum și în cazurile în care contestațiile nu sunt soluționate sau hotărârile nu sunt comunicate în termenul legal.

Astfel, se asigură dreptul de acces la justiție, garantat de art. 21 din Constituție, întrucât instanțele judecătorești competente trebuie să exercite un control de legalitate la cererea părții interesate asupra deciziei de pensionare, inclusiv în situațiile de inacțiune administrativă sau de necomunicare a soluției în termenul legal.

În acest sens, propunerea de reglementare ar fi conformă și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că imperative de suplețe și eficacitate, pe deplin compatibile cu protecția drepturilor protejate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pot justifica intervenția prealabilă a unor organe administrative care nu îndeplinesc condițiile cerute de art. 6 paragraful 1 din Convenție. Ceea ce impun însă dispozițiile acestui articol este ca decizia unei asemenea autorități să fie supusă controlului ulterior exercitat de un organ de plină jurisdicție, adică un „tribunal” în sensul Convenției [Hotărârea pronunțată în Cauza Le Compte, Van Leuven și De Meyere contra Belgiei la 23 iunie 1981 (paragraful 51), Hotărârea pronunțată în Cauza Fischer contra Austriei la 26 aprilie 1995 (paragraful 28)].

În final, cu privire la propunerea de introducere a alin. (2) la art. 127 din lege, s-a arătat că principiile imprescriptibilității și incesibilității sunt deja consacrate în mod expres de dispozițiile art. 2 lit. h) și i) din Legea nr. 360/2023, care prevăd următoarele:

„Art. 2 - Sistemul public de pensii se organizează și funcționează având ca principii de bază:
(...)

h) principiul imprescriptibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu se prescrie;

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

i) principiul incesibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial;”

În aceste condiții, reglementarea distinctă a aceluiași principii în altă dispoziție normativă apare ca fiind redundantă, în condițiile în care acestea beneficiază deja de consacrare legală expresă în cadrul principiilor fundamentale care guvernează sistemul public de pensii.

Pentru motivele prezentate, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că propunerea legislativă nu poate fi adoptată în forma propusă.

Cu deosebită considerație,

**Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii,
Judecător Andreea Simona Uzlău**

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011